mõtteile, mis fikseeritud uue põhiseaduse eeskirjades. Üks on aga selge: sisepoliitilist elevust pärast pikemat aega kestnud „vaikivat olekut“ tõi 1938. aasta meile küllaldasel määral.

See elevus hakkas ilmnema juba aasta esimesest päevast alates ja süvenes kogu aasta vältel.

Põhiseaduse elluviimine.

Riigivolikogu valimine.

Eesti Vabariigi uus põhiseadus jõustus 120-ndal päeval pärast tema avaldamist „Riigi Teatajas“, s. o. 1. jaanuaril 1938. 1937. a. viimase päeva viimaseil minuteil ütles riigihoidja K. Päts raadiokõnes rahvale:

„Kui meie 12. märtsil 1934. a. koos ülemjuhatajaga olime sunnitud otsuse tegema, et riigi päästmiseks on tarvis kindlat korda maksma panna, siis ei teinud meie seda arvamisega, et tarvis oleks riigis korda teisele alusele seada, kui rahvas riigi loomise juures oli õigeks tunnistanud, vaid meie nägime, et see kord, demokraatliku riigi põhimõtted, oli käest libisemas, et suur korralagedus oli riigi ja rahva üle tulemas . . .“

„See — 1938. aasta — saab meile ajalooliseks selles mõttes, et sellega saadame ajalukku katseajad, mis saatus noorele riigile toonud.“

Oma kõnet lõpetades kutsus riigihoidja rahvast elavalt osa võtma eelseisvaist Riigivolikogu valimistest. Selle järel — täpselt kl. 12 öösi — kirjutas riigihoidja Vabariigi Valitsuse pidulikul koosolekul Kadrioru lossis alla käskkirjale, millega tehti kõigile teatavaks uue põhiseaduse jõustumine.

Üleminekuaja seaduse par. 3. põhjal teostab riigihoidja pärast põhiseaduse kehtimahakkamise algust Riigivolikogu ja Riiginõukogu kokkuastumiseni riigivanema ja peaministri ülesandeid endise põhiseaduse alusel, kasutades seejuures uues põhiseaduses ettenähtud Vabariigi Presidendi eriõigusi. Sama seaduse par. 6 põhjal toimuvad Riigivolikogu valimised ja Riiginõukogu kujundamine

Eesti kroonika 1938, lk. 26